

Alkotmánybíróság

Fővárosi Törvényszék útján
Budapest
Markó utca 27.
1055

Az irat elektronikusan készített másolat
2021. SZEPT. 2. O.

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK KÖZIGAZGATÁSI KOLLÉGIUMA 1.	
FŐLAJSTROMSZÁM	
KEZDŐIRATON:	
Postán/Gyűjtőlédába/Személyesen/E-mailen/Faxon/E-irat	
Érkezett:	2021. SZEPT. 2. O.
PÉLDÁNY:	1 IV. <i>1. üveg</i>
MELLÉKLET:	3 <i>3. üveg</i> KÖZTÖR. <i>üveg</i>
FŐLAJSTROMSZÁM	<i>35.K.704.708/20</i>
UTÓIRATON:	

17

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott
 ndítványozó - alul jegyzett és a
csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőnk (dr. Petrovics Bálint kamarai jogtanácsos;
 útján - az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL.
törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján az alábbi

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
IV/03748-0/2021	
Érkezett:	2021. OKT. 01.
Példány:	1 Kezei iroda:
Melléklet:	2 <i>H</i>

alkotmányjogi panaszt

terjesztjük elő.

Kérjük a T. Alkotmánybíróságot, hogy a Kúria Kfv.I.35.175/2021/6 számú ítélete - valamint a Fővárosi Törvényszék a 35.K.704.708/2020/8 számú ítélete - alaptörvény-ellenességét megállapítani, és azt az Abtv. 43. § alapján a - Fővárosi Törvényszék ítéletére is kiterjedő hatállyal - megsemmisíteni szíveskedjen.

1. Tényállás

A Fővárosi Törvényszék a 2006. december 7. napján jogerőre emelkedett 1.Gf.40333/2006/15 számú ítéletével kötelezte társaságunkat 2.194.000,- Ft polgári peres eljárási illeték megfizetésére.

Társaságunk ezt követően 2019. december 19. napján vette kézhez a Nemzeti Adó-és Vámhivatal, mint elsőfokú hatóság 2341416239 ügyszámú, 5567848310 iktatószámú fizetési felhívását, amelyben a fenti összegű illeték megfizetésére hívták fel társaságunkat.

2019. december 19. és 2020. január 7. napján elévülési kifogást és erre alapítottan illetékfizetési kötelezettségünk törlése iránti kérelmet terjesztettünk elő az elsőfokú hatóságnál, kérelmünk indokaként az illetékekről szóló 1990. évi XCIII törvény (Itv.) 79. § (2) a); az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Art.) 202. § (1) bekezdésére és az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (Avt.) 106. § (6a) a) és 18. § (1) d) pontjaira hivatkoztunk.

Az elsőfokú adóhatóság az 5923716929 iktatószámú, 5578114323 ügyszámú határozatával kérelmünket elutasította.

P

Az elsőfokú hatóság határozata ellen elévülésre hivatkozással fellebbezést nyújtottunk be, amelyet a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, mint másodfokú hatósághoz. A fellebbezésünk alapján eljáró másodfokú hatóság a 2234886549 ügyszámú, 4317150088 iktatószámú határozatával megalapozatlannak találta jogorvoslatunkat és az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

Ezt követően felperesként keresetet terjesztettünk elő a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, mint alperes ellen a Fővárosi Törvényszéken, kérelmezve elsődlegesen a támadott határozat megváltoztatását, másodlagosan pedig annak megsemmisítését. Keresetünkben ugyancsak az elévülésre hivatkoztunk.

A Fővárosi Törvényszék a 35.K.704.708/2020/8 számú jogerős ítéletével a keresetet elutasította.

A jogerős ítélet ellen jogszabálysértésre hivatkozással, nevezetesen az Itv. 78. § (1) és (4); Itv. 79. § (2) a); Itv. 86. §; az Avt. 19. § (1) bekezdése és 106. § (6a) a) pontja és az Art. 202. § (1) bekezdése megsértésére hivatkozással felülvizsgálati kérelmet terjesztettünk elő a Kúriánál.

A Kúria a Kfv.I.35.175/2021/6 számú jogerős ítéletével a Fővárosi Törvényszék 35.K.704.708/2020/8 számú ítéletét hatályában fenntartotta. Indokolásában arra hivatkozott, hogy az Itv. 78. § (4) bekezdése szerint az esedékesség nem a fizetési felhívás kibocsátásán, hanem jogszabályon alapul, illetve arra, hogy a fizetési kötelezettség a felhívással keletkezik, így annak korábbi, 2006 december 7. és 2019. december 19. közötti időszakban történt elévülése fogalmilag kizárt.

Álláspontunk szerint a jelen alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntés és az alapjául szolgáló bírói eljárás Társaságunk Alaptörvényben biztosított jogát sérti, nevezetesen annak XXVIII. cikkébe foglalt tisztességes eljáráshoz való alapjogát. A hivatkozott rendelkezés szerint *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellen emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.*

A jogerős ítélet sérti továbbá társaságunknak az Alaptörvény 28. cikkében foglalt ahhoz fűződő jogát, hogy az eljáró bíróságok az alkalmazott jogszabályokat azok céljával és Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék feltételezve azt, hogy azok a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

Az alapjogsérelem részletes indokait az alábbiak szerint adjuk elő.

2. Indokolás

2.1. A bíróságok alaptörvény-ellenes jogértelmezése

Azáltal, hogy a társaságunkat jogerős ítélet kötelezte az illeték megfizetésére, az illeték jogosultjának, a Magyar Államnak megnyílt azon joga, hogy ezen igényét érvényesítse. Ezen jog a jogerős ítélettel az igény állapotába került, ezzel egyidejűleg megkezdődött ezen igény, az illeték beszedésére irányuló eljárás megindítása jogának elévülése is.

Az ítélet jogerőre emelkedésétől számítottan sem az alperesi adóhatóság, sem az ügyben eljáró bíróságok által nem vitatottan eltelt az 5 éves elévülési idő.

Alaptörvény-ellenesen mondták ki ugyanakkor az eljáró bíróságok, hogy az elévülés kezdő időpontja az adóhatósági fizetési felhívás, illetve azt, hogy az illeték beszedése iránti igény elévülése önmagában nem vizsgálható, az illetékfizetési kötelezettség esedékessége előtt az illeték érvényesítése iránti igény elévülése kizárt.

A Kúria ítélete 23. bekezdésében alaptörvény-ellenesen értelmezte az Itv. 78. § (4) bekezdését:

„A felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal szemben tehát nem az illeték jogosultjának igénye, tetszőleges cselekménye határozta meg a peres eljárásban meg nem fizetett illeték teljesítésére irányadó esedékességi időpontot, az jogszabályon alapult. A jogerő és a fizetési kötelezettség keletkezése az illeték tekintetében sem vált el egymástól: jogerő hiányában nem volt értesítés, anélkül pedig a közigazgatási hatóság nem hívhatta volna fel az adós felperest a teljesítésre.”

Az eljáró bíróságok lényegében azzal a hivatkozással, miszerint az elévülés kezdő időpontja az Itv. 78. § (4) bekezdése szerint a felhívás közlése, elmulasztották megvizsgálni azt a felperes által többször is hivatkozott érvet, miszerint az illeték megfizetésére irányuló felhívás kibocsátásának joga elévült-e 13 év elteltével.

Az Itv. 78. § (4) bekezdése abból a feltételezésből indul ki, hogy a felhívás elévülési időn belül megtörtént, ezután pedig az illetékfizetési kötelezettség, az annak végrehajtásához fűződő jog elévülése lehet csupán kérdés. Az Itv. 78. § (4) bekezdése ugyanakkor nem zárja ki azt, hogy az illeték beszedéséhez, nevezetesen az illeték érvényesítéséhez fűződő jog megelőzően elévülhet.

Az eljáró bíróságok csupán az Itv. 78. § (4) bekezdésének értelmezésével elmulasztották megvizsgálni a felperes által hivatkozottakat, miszerint az illetékfizetési felhívás kibocsátásához fűződő jog megelőzően már elévült.

2.2. A helyes jogértelmezés

Általános garancia a jogrendszerben az elévülési idő, hiszen az elévüléssel a jogszabály a jogosult mulasztását szankcionálja, illetve érdekmúlását vélelmezi megdönthetetlenül. Az elévülési idő elteltét követően az állam már nem nyújt segítséget a jogosult részére ahhoz, hogy igényét érvényesítse a kötelezettel szemben. Ennek indoka, hogy amennyiben az elévülési idő alatt nem fűződött elegendő érdeke a jogosultnak a kötelezettel szemben való fellépéshez, úgy ezt később már ne tehesse meg. A jogalkotó tehát az idő múlását és a jogosult érdekét mérlegeli ez esetben. Az elévülés bekövetkeztének időpontja az a pont, amikor a mérleg átbillen és ettől kezdve a kötelezettnek az idő múlásával bekövetkező szabaduláshoz való igénye nyer védelmet a jogosultat megillető követeléssel szemben.

A jogszabály célja az elévüléssel, mint jogintézménnyel – függetlenül attól, hogy azt polgári jogi, közigazgatási jogi (adóügyi) vagy büntetőjogi fogalomként értelmezzük – az volt, hogy a jogosult mulasztását szankcionálja és az elévülési idő elteltével a kötelezett/terhelt szabaduláshoz, teheről való mentesüléshez fűződő méltányolható igényét védelemben részesítse.

Ez az értelmezés következik az **Alaptörvény 28. cikkéből** is, miszerint a jogszabályokat elsősorban azok céljával összhangban kell értelmezni és e körben azt kell feltételezni, hogy azok a józan ész szerinti erkölcsös célt szolgálnak.

Ezzel szemben jelen ügyben az eljáró bíróságok és a jogerős ítéletet hozó Kúria az Itv. 78. § (4) bekezdését ettől eltérően értelmezte, illetve nem vizsgálta, hogy a bírósági értesítés alapján történő fizetési felhívás kibocsátásához, mint az illetékfizetési kötelezettség érvényesítéséhez fűződő jog elévült-e.

A jogalkotó szándéka egyértelműen az volt az elévüléssel, hogy a jogerős ítélettől számítottan legfeljebb öt év áll a jogosult rendelkezésére, hogy igényét érvényesítse. Ehhez képest jelen ügyben több, mint 13 év telt el anélkül, hogy a jogosult az igényét érvényesítette volna.

Az Itv. 78. § (4) bekezdése csupán a fizetési felhívás kibocsátásáról és az illeték esedékességéről rendelkezik, amely így az illeték végrehajtásához fűződő jog elévülésének kezdő időpontja lehet. Az illetékfizetési felhívás kibocsátásához fűződő jog elévülésére kell jutnunk azonban, ha az Itv. 78. § (4) bekezdését értelmezzük, ezen jogszabályhely ugyanis az eljárt bíróságok értelmezésével ellentétben nem zárja ki az elévülést a fizetési felhívás kibocsátását megelőző időszakra vonatkozóan. Ez az értelmezés áll összhangban az Alaptörvény 28. cikkében megfogalmazott alkotmányos követelménnyel.

Ellenkező esetben az állam korlátlan ideig jogosult lenne követelését érvényesíteni annak ellenére, hogy az ügyben jogerős ítélettel döntött bíróság a jogosult joga az igény állapotába került. A jogállamiság szabályrendszerével, ezen belül a bírói ítéletekhez fűződő jogerő intézményével, az elévülés jogpolitikai indokaival, a jogszabály céljával összeegyeztethetetlen, alkotmány-ellenes értelmezésnek minősül az, hogy a jogosult mintegy 13 éven át rendelkezik az igénnyel, amelyet bármikor jogosult érvényesíteni úgy, hogy a jogosultat nem sújtja az elévülés terhe, vele szemben a kötelezettet terhelő fizetési kibocsátásig az elévülés meg sem kezdődik. Ezen értelmezés gyakorlatilag negligálja a jogrendszerből az elévülést és a jogosult számára indokolatlan előnyt biztosít, egyúttal mentesíti őt minden hátrányos következmény alól. A kötelezett oldalán pedig ezzel párhuzamosan túlzott gazdasági bizonytalanság jelenik meg, hiszen a fizetésre kötelezett korlátlan ideig viseli annak kockázatát, hogy vele szemben az állam az illeték beszedése iránt bármikor kényszer útján felléphet.

Ezen értelmezés nyilvánvalóan ellentétben áll az Alaptörvény 28. cikkében foglalt elvekkel.

2.3. A tisztességes jogorvoslathoz való jog sérelme

Az eljárás bíróságok megsértették a felperes tisztességes, érdemi jogorvoslathoz fűződő jogát is, hiszen az **Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7)** bekezdései ellenére felperes nem tudott érdemben jogorvoslattal élni a jogát, jogos érdekét sértő közigazgatási döntés ellen.

Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint a tisztességes eljárás követelménye egy olyan minőséget, garanciát jelent, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. A tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben döntsön.

A jelen ügy előzményeként 2006. évben eljárás bíróságok érdemben eldöntöttek egy jogvitát, az már több, mint 13 éve lezárult, a felek számára megnyugtató, de legalábbis elfogadandó jogerős döntés született, a bíróság előtti vita, az ahhoz kapcsolódó valamennyi kérdés lezárult. A peres felek a vitát gazdasági értelemben is lezárták, egymással elszámoltak, 13 év távlatából egyik félnek sem kell alappal arra számítani, hogy vele szemben bárki – az idő múlására tekintettel – azon jogviszonyból, azon ítéletből eredően követelést érvényesít.

Ennek ellenére a felperes indítványozó 2019. december 17. napján vett kézhez egy fizetési felhívást, amely a 2006. december 7-i jogerős ítéletben foglalt kötelezettsége teljesítésére szólítja fel. A felperes indítványozó ezen felhívással szemben elévülésre kívánt hivatkozni, pontosan arra, hogy az illeték jogosultjának az eltelt 13 év alatt elévült azon igénye, hogy az illetéket a kötelezettől beszedhesse.

Az eljárás bíróságok azonban csupán az illetékfizetési felhívás kibocsátása utáni időszakot tették a vizsgálat tárgyává annak ellenére, hogy a kötelezett kifejezetten a 2006. december 7. és 2019. december 19. napja közötti időszakban bekövetkezett elévülésre hivatkozott.

A Kúria ítéletében az Itv. 78. § (4) bekezdését csupán a fizetési kötelezettség szempontjából értelmezte, azt a felperesi érvelést, miszerint az illeték beszédéséhez fűződő igény, azaz az illetékfizetési felhívás kibocsátásához fűződő jog elévült, az eljárás bíróságok nem vizsgálták.

Felperes elesett azon jogorvoslati lehetőségtől az eljárás bíróságok alaptörvény-ellenes eljárása miatt, hogy a 2006. december 7. és 2019. december 17. közötti időszakot az elévülés szempontjából bírósági vizsgálat tárgyává tehesse. Ezen értelmezés azt jelentené, hogy – az illetékekre vonatkozó speciális beszédési szabályok miatt – az illetékfizetési kötelezettség lényegében nem évül el.

Az **Alaptörvény XXVIII. cikk (1)** bekezdése a bírósági jogorvoslati jog körében az érdemi, azaz anyagi jogszabályoknak is megfelelő követelményt támasztja. A Kúria az Alaptörvény ezen rendelkezését sértette meg, amikor nem tette vizsgálat tárgyává az elévülés szempontjából a jogerős ítélet meghozatala és a fizetési felhívás kibocsátása közötti 13 éves időszakot.

Az Alkotmánybíróság 39/1997. (VII. 1.) AB határozata értelmében ezen alapjog a közigazgatási eljárásokban is megfelelően érvényesülésre kell kerüljön, azaz felperest a hivatkozott ügyben is megilleti a tisztességes elbíráláshoz való jog.

Mind a Fővárosi Törvényszék, mind a Kúria az ügy eldöntése szempontjából olyan releváns tényezőket hagyott figyelmen kívül – az illetékfizetési felhívás kibocsátásához fűződő jog elévülését – amely tény önmagában a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét okozta.

Mindezekre tekintettel a Kúria Kfv.I.35.175/2021/6 számú egyedi döntése egyértelműen alaptörvény-ellenes, az **Alaptörvény XXVIII. cikk (7)** bekezdésében foglalt tisztességes bírói eljáráshoz való jogot sérti, ezért annak megsemmisítése indokolt.

Ezúton nyilatkozunk, hogy a rendes jogorvoslati lehetőségeinket kimerítettük, tekintettel arra, hogy az elsőfokú adóhatóság határozata ellen fellebbezéssel éltünk, a jogerős közigazgatási határozat ellen bírósági felülvizsgálatot kezdeményeztünk, majd a jogerős ítélet ellen rendkívüli jogorvoslatként a kúriai felülvizsgálat lehetőségét is kimerítettük. A támadott bírói döntés tehát az eljárást véglegesen, érdemben és a perjogi szabályok szerint lezárta.

Jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírói döntést, a Fővárosi Törvényszék 35.K.704.708/2020/8 számú ítéletét Társaságunk elektronikus kézbesítés útján 2021. július 20. napján vette át, így az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti 60 napos határidő megtartásra került.

Az Abtv. 27. § alapján az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés Alaptörvényben biztosított jogát sérti. Jelen alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntés Társaságunk jogait és érdekeit súlyosan sérti, azt érinti, tekintettel arra, hogy az alapul szolgáló polgári peres eljárásban Társaságunk félként, felperesként jelent meg. A súlyosan alaptörvény-ellenes, jogerős bírósági döntés számunkra kedvezőtlen ítélt dolgot eredményezett, melynek eredményeként Társaságunk a 13 évvel ezelőtt keletkezett, azonban 2020. évig nem érvényesített illetékfizetési kötelezettségét köteles teljesíteni.

Nyilatkozunk továbbá, hogy nem kezdeményeztük a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírói ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Tisztelettel:

Mellékletek:

- jogi képviselő meghatalmazása
- érintettséget alátámasztó dokumentumok (bírói ítéletek)